

Keuzekaart in beeld

OVERZICHT BEHANDELINGEN

Blijvende schade aan uw nieren

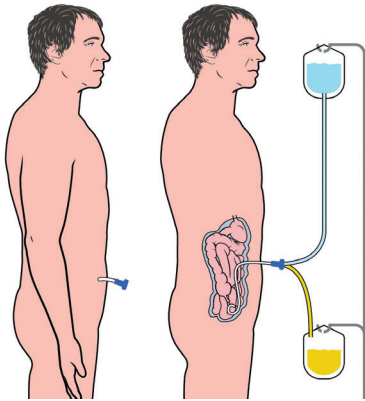
Als uw nieren niet meer goed werken dan zijn er verschillende behandelingen mogelijk.

Deze kaart laat 4 verschillende behandelingen zien: A,B,C en D.

De arts en andere medewerkers in het ziekenhuis praten met u over de verschillende behandelingen.

Samen met hen maakt u een **keuze** welke behandeling het beste bij u past of mogelijk is.

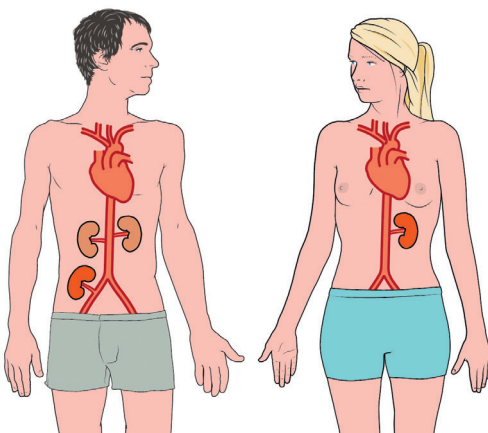
A BEHANDELING: **Buikspoeling**

B BEHANDELING: **Hemodialyse**

C BEHANDELING: **Donornier**

D BEHANDELING: **Conservatieve behandeling**

A BEHANDELING: Buikspoeling

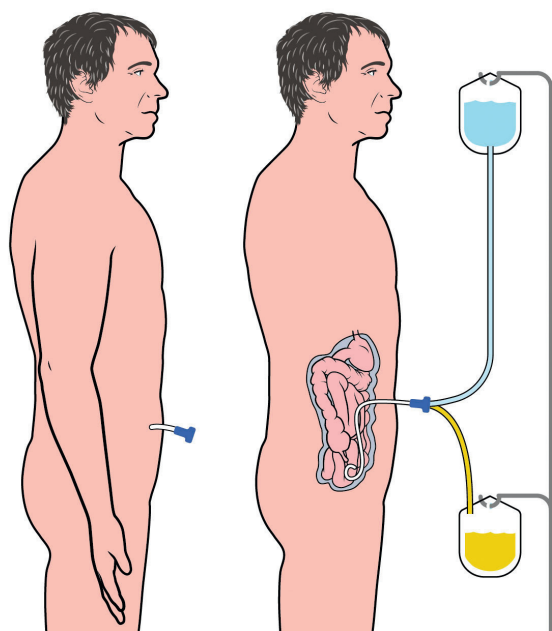
Uw nieren werken niet goed.

Daardoor maken de nieren het bloed niet goed schoon.

Hierdoor blijven er afvalstoffen en vaak vocht in uw lichaam die er uit moeten.

Deze kaart geeft informatie over de behandeling **buikspoeling**.

De naam van deze behandeling is **peritoneale dialyse**.

1 Dit is buikspoeling

- Met buikspoeling krijgt u vloeistof via een slangetje in uw buik.
- Hiervoor is een operatie nodig.
- Met de operatie krijgt u een slangetje in uw buik.
- Dit slangetje is een **katheter**.
- Door de katheter loopt schone vloeistof in de buik.
- In deze vloeistof zit veel suiker.
- De suiker neemt het vocht op.
- In dit vocht zitten ook afvalstoffen.
- Na een aantal uur zitten er steeds meer afvalstoffen in de vloeistof in de buik.
- Door het slangetje gaat de vloeistof met afvalstoffen uit de buik.
- De vloeistof komt in een zak terecht.
- De zak wordt afgekoppeld en het slangetje blijft in de buik zitten, onder uw kleding.

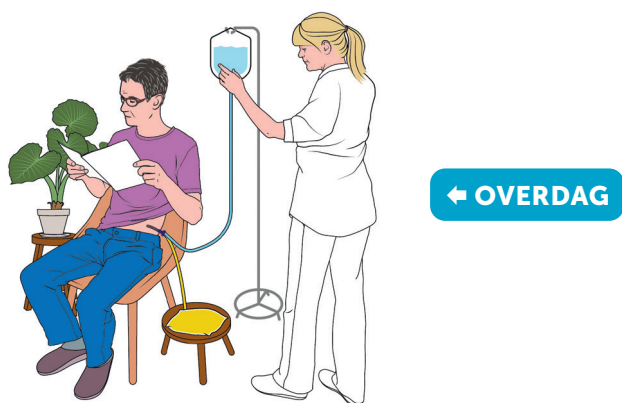
2 Tijd van de behandeling

Buikspoeling overdag

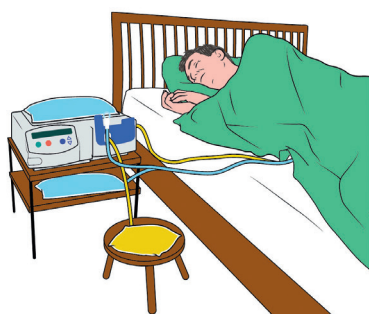
- Buikspoeling zonder machine.
- Buikspoeling kunt u zelf doen of met hulp, bijvoorbeeld met de thuiszorg of familie.
- Dit doet u overdag.
- U bent wakker tijdens de behandeling.
- Buikspoeling kunt u thuis doen.
- De behandeling is 4 keer per dag.
- Het duurt gemiddeld 30 minuten per keer.
- Voor buikspoeling moet u tijd vrij maken tijdens werk of andere dingen die u elke dag doet.

Buikspoeling 's nachts

- Buikspoeling met machine.
- Dit doet u in de nacht.
- U kunt slapen.
- De behandeling is elke nacht.
- Het duurt ongeveer 8 tot 10 uur.
- Soms slaapt u minder goed.
- De machine maakt een beetje geluid.

'S NACHTS →

A

BEHANDELING:

Buikspoeling

THUIS

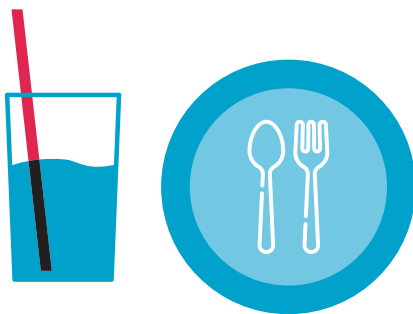
3 Waar is de behandeling en wie doet de behandeling?

- Behandeling met of zonder machine. Dit kan allebei thuis.
- De kamer moet schoon zijn.
- U kunt buikspoeling zelf doen.
- Thuiszorg of familie kan helpen als het nodig is.

4 Hoeveel jaar kan ik de behandeling doen?

- Vaak doet u buikspoeling een aantal jaar.
- Hoeveel jaar hangt af van hoe goed uw buikvlies en nieren nog werken.
- Buikspoeling kunt u gemiddeld minder lang doen dan hemodialyse of transplantatie.
- Wisselen van behandeling is meestal mogelijk.
- U kunt later alsnog kiezen voor een conservatieve behandeling (behandeling D). Als u na lange tijd stopt met de dialyse zult u waarschijnlijk wel snel overlijden. Gemiddeld leven mensen dan nog 8 dagen.

5 Leven met buikspoeling

- Tijdens buikspoeling heeft u vaak minder klachten dan tijdens hemodialyse.
- Bij veel mensen gaat de werking van de nieren minder snel achteruit.
- De behandeling is thuis.
- Patiënten komen naar het ziekenhuis voor controle, problemen of vragen.
- Uw buikvlies kan ontsteken, dan moet u naar het ziekenhuis.
- U kunt vaak blijven werken, maar soms minder uren en op andere tijden.
- U moet een dieet blijven volgen.
- U moet niet teveel vocht drinken.

B**BEHANDELING:**
Hemodialyse

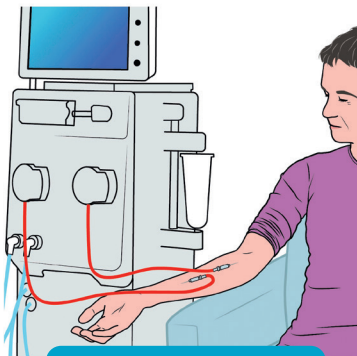
Uw nieren werken niet goed.

Daardoor maken de nieren het bloed niet goed schoon.

Hierdoor blijven er afvalstoffen en vaak ook vocht in uw lichaam die er uit moeten.

Deze kaart geeft informatie over de behandeling spoelen via de bloedbaan.

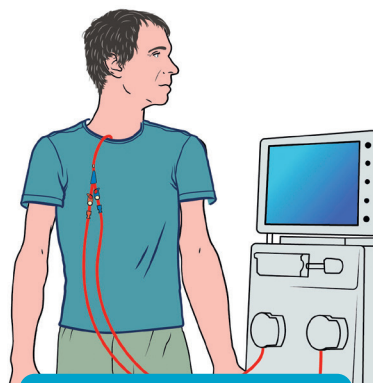
De naam van deze behandeling is **hemodialyse**.

1 Dit is Hemodialyse**SHUNT IN DE ARM**

'Hemo' betekent bloed. Met **hemodialyse** worden afvalstoffen en vaak vocht verwijderd uit uw bloed. Hiervoor is een toegang tot de bloedbaan nodig. Dit kan op 2 manieren.

Hemodialyse via de arm

- Met een operatie worden twee bloedvaten aan elkaar gemaakt. Dit noemen we een **shunt**.
- Bij dialyse wordt de shunt aangeprikt met 2 naalden.
- Het bloed gaat via een naald uit het lichaam naar de machine.
- Met de machine worden afvalstoffen en vocht uit het bloed verwijderd.
- Daarna gaat schoon bloed weer via een naald terug in het lichaam.
- De naalden worden na de dialyse verwijderd.

DIALYSE LIJN IN HALS**Hemodialyse via de hals**

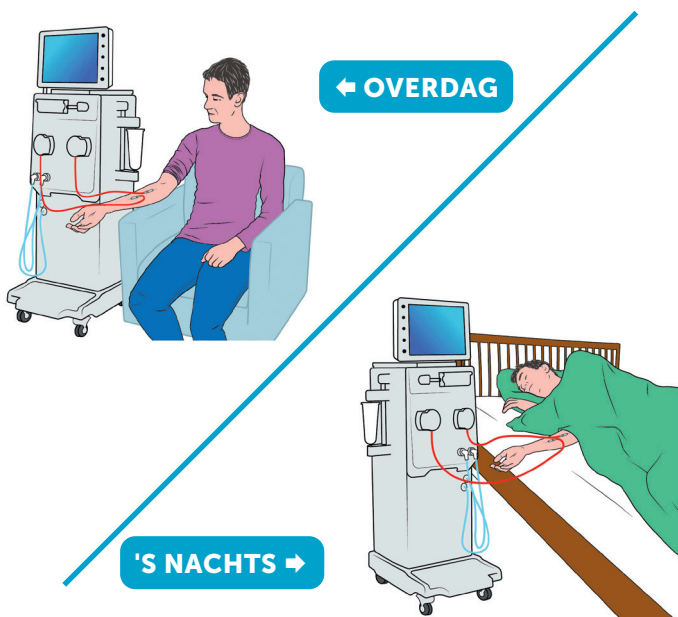
- Bij sommige patiënten kan een shunt niet of niet meteen. Zij krijgen een **dialyse lijn**.
- Dit is een soort groot infuus dat vaak in de hals wordt geprikt.
- Het bloed gaat via de dialyse lijn uit het lichaam en naar de machine.
- Met de machine worden afvalstoffen en vocht uit het bloed verwijderd.
- Daarna gaat schoon bloed weer via de dialyse lijn terug in het lichaam.
- De dialyse lijn blijft na de dialyse in uw hals zitten.

2 Tijd van de behandeling**Behandeling overdag**

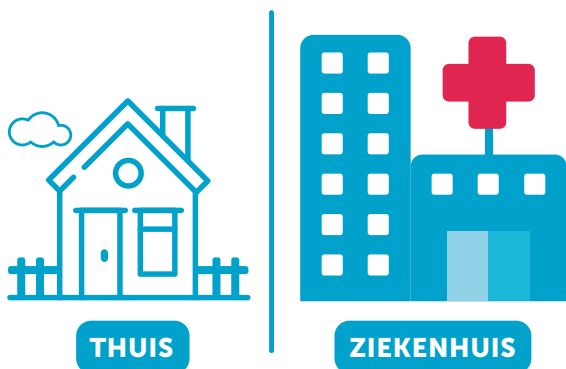
- Behandeling met de machine.
- U doet de behandeling overdag.
- U bent wakker tijdens de behandeling.
- Hemodialyse doet u meestal 3 keer per week.
- Het duurt gemiddeld 4 uur.
- U moet uw werk en leven aanpassen.

Behandeling 's nachts

- Behandeling met de machine.
- U doet de behandeling in de nacht.
- U kunt gewoon slapen.
- Hemodialyse doet u 3 of 4 keer per week.
- De behandeling duurt 7 of 8 uur.

B BEHANDELING: Hemodialyse

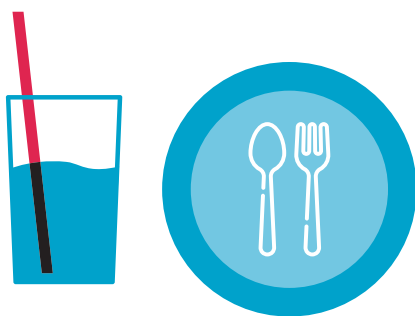
3 Waar is de behandeling en wie doet de behandeling?

- De behandeling gebeurt meestal thuis of in het ziekenhuis.
- De behandeling kan overdag en 's nachts.
- U kunt de hemodialyse zelf doen.
- In een ziekenhuis krijgt u hulp van de verpleegkundige.
- Thuis kunt u ook hulp krijgen van een verpleegkundige of van uw familie.

4 Hoeveel jaar kan ik de behandeling doen?

- De behandeling kan veel jaren doorgaan.
- Hoeveel jaar hemodialyse kan, is verschillend per persoon.
- Wisselen van behandeling is meestal mogelijk.
- U kunt later alsnog kiezen voor een conservatieve behandeling (zie behandeling D). Als u na lange tijd stopt met de dialyse zult u waarschijnlijk wel snel overlijden. Gemiddeld leven mensen dan nog 8 dagen.

5 Leven met Hemodialyse

- Na afloop van de dialyse kunt u zich niet lekker voelen.
- Hemodialyse kan vermoeiend zijn.
- Soms moet u extra naar het ziekenhuis. Bijvoorbeeld als uw shunt niet goed werkt.
- U kunt vaak blijven werken, maar soms minder uren of op andere tijden.
- Ook in de dagelijkse dingen die u doet moet u soms wat aanpassen.
- U moet een dieet blijven volgen.
- U moet niet teveel vocht drinken.

BEHANDELING:

Donornier

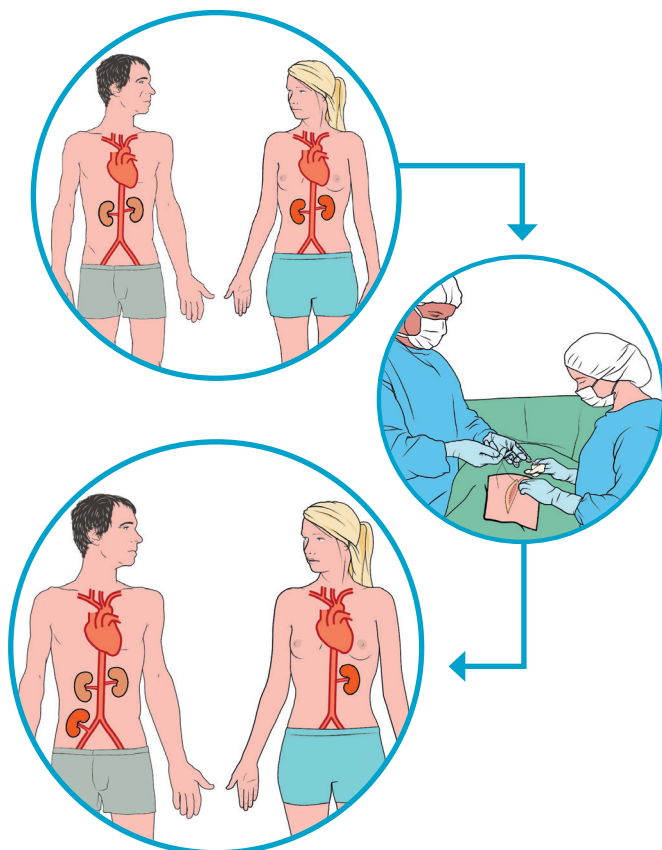
Uw nieren werken niet goed.

Daardoor maken de nieren het bloed niet goed schoon.

Hierdoor blijven er afvalstoffen en vocht in uw lichaam die er uit moeten.

Deze kaart geeft informatie over de behandeling **donornier**.

De naam van deze behandeling is **nier-transplantatie**.

1 Dit is een donornier

De behandeling

- U krijgt een operatie.
- Tijdens de operatie krijgt u een nier van een donor.
- De nier wordt in uw lichaam geplaatst.
- Na de operatie moet u uw hele leven medicijnen slikken.
- Dit zijn medicijnen die onder andere voorkomen dat de donornier wordt afgestoten en niet meer werkt.

De **donor** heeft 2 gezonde nieren.

De donor geeft 1 nier aan u.

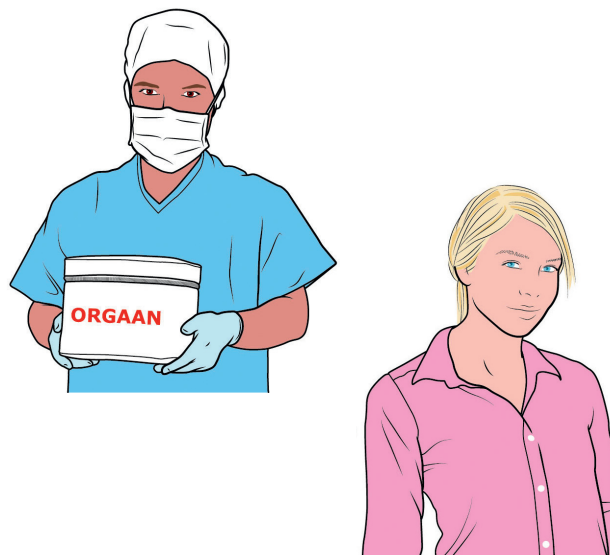
De donor is levend of overleden.

Een donor die leeft:

- Dit is vaak iemand uit uw eigen omgeving, maar hoeft geen familie te zijn.
- Ook onbekende mensen kunnen hun nier geven. Dit wordt een **anonieme donor** genoemd.
- De kans op problemen na het geven van een nier is klein.

Overleden donor:

- Als patiënt weet u niet van wie u de nier krijgt.

2 Tijd van de behandeling

U krijgt een nier van een donor die overleden is

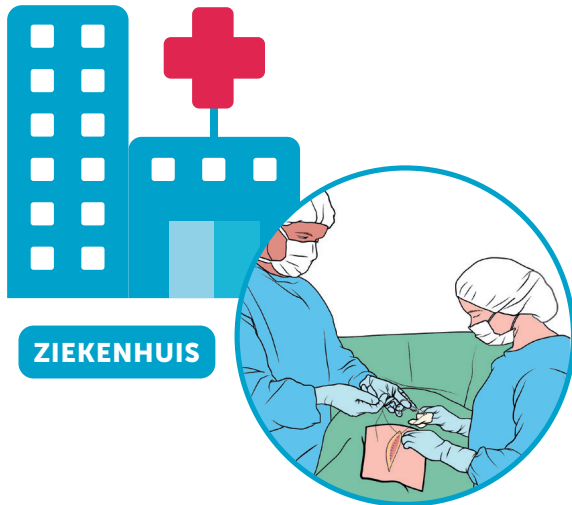
- Wachtijd is gemiddeld 3 tot 4 jaar
- U komt op een wachtlijst te staan met allemaal mensen die een nieuwe nier nodig hebben.

U krijgt een nier van een donor die nog leeft

- De tijd dat u moet wachten op een nier van een levende donor is kort.
- Er worden onderzoeken gedaan of de nier en de donor gezond genoeg zijn.
- Het onderzoek duurt meestal enkele maanden.

BEHANDELING: Donornier

3 Waar is de behandeling en wie doet de behandeling?

- De operatie is in het **transplantatie-centrum** in een academisch ziekenhuis.
- De behandeling wordt door een team gedaan met onder andere artsen en verpleegkundigen.
- U blijft meestal in het ziekenhuis tot de nieuwe nier werkt.
- Daarna herstelt u thuis verder van de operatie.
- Het eerste jaar komt u regelmatig op controle in het transplantatie-centrum. Dat is in het ziekenhuis waar uw operatie was.
- Na het eerste jaar gaat u meestal terug naar uw eigen dokter in uw eigen ziekenhuis.
- De controles worden steeds minder vaak.

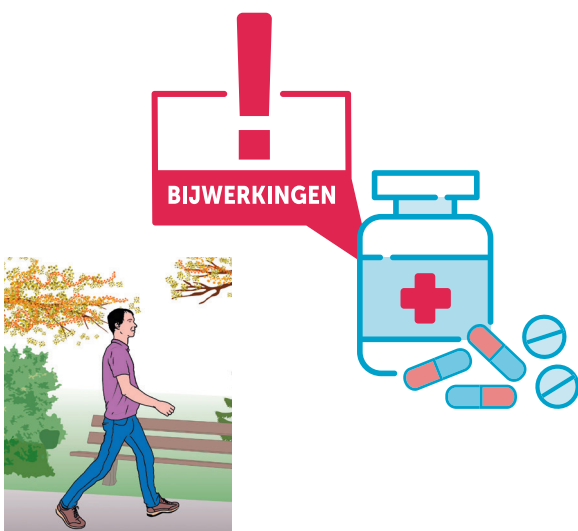
4 Hoeveel jaar kan ik de behandeling doen?

Overleden donor

Een nier van een donor die is overleden werkt gemiddeld 10 tot 15 jaar.

Levende donor

Een nier van een donor die leeft werkt gemiddeld 15 tot 20 jaar.

5 Leven met een donornier

- Als de donornier goed werkt, kunt u waarschijnlijk weer dezelfde dingen doen als vroeger.
- Het is belangrijk gezond te eten.
- U moet regelmatig naar de dokter voor controle.
- U moet uw hele leven medicijnen nemen. Anders wordt de nier afgestoten.
- Medicijnen kunnen bijwerkingen hebben.
- Deze medicijnen geven een verhoogd risico op ontstekingen en kanker.

BEHANDELING:

Conservatieve behandeling

Uw nieren werken niet goed.

Daardoor maken de nieren het bloed niet goed schoon.

Hierdoor blijven er afvalstoffen en vaak vocht in uw lichaam die er uit moeten.

Misschien twijfelt u of u wel buikspoeling, hemodialyse of een donornier wilt. Of kunt u een van deze behandelingen niet krijgen.

Deze kaart geeft informatie over de behandeling die u dan kunt krijgen. De naam van deze behandeling is **conservatieve behandeling**.

1 Dit is een conservatieve behandeling

De behandeling

- Bij een conservatieve behandeling gaat de behandeling die u al volgt gewoon door.
- U wilt of kunt **geen** buikspoeling, hemodialyse of donornier krijgen.
- Afvalstoffen en vocht worden minder goed uit uw lichaam verwijderd.
- Uw gezondheid gaat meestal langzaam achteruit.
- U overlegt met uw arts welke medicijnen u blijft gebruiken.
- U overlegt ook of u doorgaat met uw dieet.
- Uw arts helpt u als u pijn of andere klachten heeft.
- Het doel van de behandeling is dat u zich zo lang mogelijk prettig voelt.

2 Tijd van de behandeling

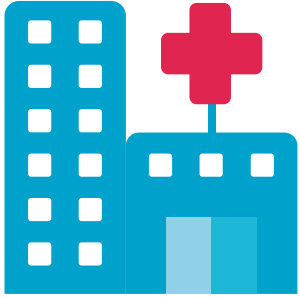
- Als uw gezondheid minder wordt, heeft u meer zorg nodig.
- U kijkt samen met uw (huis)arts welke zorg er nodig is.

D

BEHANDELING:

Conservatieve behandeling

ZIEKENHUIS

HUISARTS

3 Waar is de behandeling en wie doet de behandeling?

- U kunt **kiezen** voor controle bij uw arts in het ziekenhuis **of** bij de huisarts.
- U bezoekt regelmatig de arts.
- De arts en andere zorgmedewerkers begeleiden u bij uw ziekte.
- U neemt beslissingen samen met uw arts en andere zorgmedewerkers.
- Ook familie of vrienden kunnen meedenken over uw behandeling.

4 Hoeveel jaar kan ik de behandeling doen?

- De duur van de conservatieve behandeling verschilt per persoon.
- De behandeling kan jaren duren, maar kan ook korter duren.
- De duur hangt af van hoe snel uw nieren slechter worden. Ook is belangrijk of u nog andere ziektes heeft.
- Als u oud bent en meer ziektes heeft, kan het zijn dat u met buikspoeling of hemodialyse niet langer leeft dan met conservatieve behandeling.

5 Leven met een conservatieve behandeling

- U hoeft minder vaak naar het ziekenhuis dan met buikspoeling of hemodialyse.
- In het begin verandert er meestal niet zoveel aan uw manier van leven.
- Omdat u nieren slechter worden, zult u waarschijnlijk meer klachten krijgen.
- De arts helpt u bij deze klachten of als u pijn heeft.
- Twijfelt u over de behandeling? Bespreek dit met uw arts of andere medewerkers in het ziekenhuis.